

نام دانشگاه	سرايه فيزيكي كتابخانه	تعداد كتاب و مقاله	كتاب‌هاي پر کاربرد دانشجويان
صنعتي شريف	۶۰۰۰ متر مربع	۱۵۱۰۵۹	پژوهشي
علوم و تحقيقات	۱۶۲۵۰ متر مربع	۱۹۲۸۲۶	لاتين
علامه طباطبائي	۶۴۰۰ متر مربع	۲۴۰۰۰۰	ديجيتال
صنعتي امير كبير	۱۵۰۰ متر مربع	۲۴۵۰۰۰	پژوهشي
علم و صنعت	۲۰۰۰ متر مربع	۱۶۵۱۳۵	فارسي و لاتين

میزان استفاده مقاطع کارشناسی، کارشناسی ارشد و
دکتری از کتابخانه

آمار تعداد کتاب‌ها، مقاله‌ها و پایان‌نامه‌ها
در این کتابخانه حدود ۱۴۰ هزار کتاب انگلیسی و ۷۰ هزار عنوان کتاب فارسی وجود دارد. ۳۵ هزار عنوان کتاب علوم انسانی و ۳۶ هزار کتاب الکترونیک نیز در این کتابخانه در اختیار دانشجویان است. پایان‌نامه‌های چاپی حدود ۴۵ تا ۴۶ هزار عنوان و پایان‌نامه‌های الکترونیکی نیز ۲۱ هزار عنوان است.

از این تعداد ۶۷ هزار و ۷۲۹ عنوان جلد کتاب فارسی و ۸۱ هزار و ۵۳۰ جلد کتاب لاتین است. ۱۵ هزار و ۶۶ جلد نیز پایان نامه در این کتابخانه در دسترس دانشجویان است.

دانشجویان بیشتر از چه کتاب‌هایی استفاده می‌کنند؟

بر اساس تحقیقات، دانشجویان مقطع کارشناسی بیشتر به سمت کتاب‌های فارسی رفته و دانشجویان مقطع کارشناسی ارشد و دکتری با توجه به اینکه بیشتر به سمت تحقیق می‌روند، بیشتر هم کتاب‌های انگلیسی را مطالعه می‌کنند.

در کنار این موضوع کتب، ژورنال‌ها، مجلات و پایان نامه‌ها در دو قالب الکترونیک و چاپی ارائه می‌شود. البته دانشگاه‌های آمریکا یک دیدگاه کاملاً فنی است، بنابراین حجم عده کتاب‌های ارائه شده در این کتابخانه بیشتر کتاب‌های فنی است. در حال حاضر کتابخانه‌ها به سمت دیجیتال شدن حرکت می‌کنند که کتابخانه‌های دانشگاه آمریکا نیز هم به همین صورت است. در واقع دانشگاه آمریکا یکی از کامل‌ترین مجموعه‌های فنی را در اختیار دارد.

ساختمان پیشین کتابخانه مرکزی بازنویس بالغانه ۱۵۰ متر مربع در ضلع شمال شرقی دانشگاه واقع شده بود؛ اما، بنا به توجه به محدودیت فضا، طرحی کتابخانه‌ای مجهز در همان محل در برنامه کاری دانشگاه قرار گرفت و نهایتاً در سال ۱۳۸۶ احداث ساختمان فعلی در فضایی بالغ بر ۷۵۰ متر مربع آغاز به کار کرد. در حاضر کتابخانه مرکزی اسناد عتیقه‌ای دانشگاه شامل کتابخانه مرکزی و ۱۴ کتابخانه دانشکده‌ای (اقماری) در تهران و واحدهای پردیس بیندرباس، ماهشهر و گرمسار است.

از آنجا که حضور دانشجویان همیشه به صورت فیزیکی

می‌توانند در سایت سرچ کنند و هم کتاب رایه امانت بگیرند.

کتابخانه مرکزی دانشگاه علم و صنعت ایران در قسمت شمالی پردیس دانشگاه و در فضایی حدود ۲۰۰ مترمربع در ساختمانی دوطبقه احداث شده است.

در اوایل ترم حدود ۷۰۰ نفر از کتابخانه استفاده می‌کنند، اما این آمار در انتهای ترم کاهش پیدا کرده و حتی گاهی به ۵۰ نفر نیز می‌رسد. البته چون آمار کتابخانه‌های دانشکده‌ها در کتابخانه مرکزی وارد می‌شود، این آمار به‌طور کلی بیشتر از این میزان است.

امروزه کتابخانه مرکزی برای امانت گرفتن کتاب‌های درسی شده است، یعنی دانشجویان برای اینکه کتاب خریداری نکنند بیشتر کتاب را به امانت می‌گیرند. دانشجویان کارشناسی کمتر به سمت کتاب‌های انگلیسی رفته و بیشتر کتاب‌های تخصصی مربوط به رشته خود را انتخاب می‌کنند. دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری بیشتر به سمت کتاب‌های لاتین تمایل دارند. با توجه به اینکه کتاب‌های دیجیتال فراوان شده است، هر سه مقطع در کتابخانه حضور دارند ولی این حضور بیشتر به خود تدریس و روزآمدی درس برمی‌گردد.

در پایان سال ۱۳۹۶، ۳۰ هزار و ۳۷۸ عنوان کتاب فارسی، ۹۷ هزار و ۳۴۷ عنوان کتاب لاتین چاپی و الکترونیک، ۲۰ هزار و ۸۳۴ عنوان پایان نامه لاتین و فارسی، ۴۹ پایگاه اطلاعاتی و مجلات الکترونیک برخط و دوهزار و ۵۰۰ عنوان نشریه لاتین و فارسی چاپی در کتابخانه مرکزی دانشگاه موجود است.

وظیفه تهیه و سفارش و سازماندهی منابع این کتابخانه‌ها را برعهده دارد.

در سال ۱۳۹۶ میزان امانت و تمدید کتاب ۴۵ هزار و ۶۹۴ مورد را به خود اختصاص داد. این به این معناست که به صورت متوسط در هر روز ۱۵۰ نفر برای امانت و تمدید کتاب به کتابخانه دانشگاه مورد از پایان نامه ها مورد استفاده قرار گرفته است. از سوی دیگر سالان های مطالعه کتابخانه مرکزی در حال حاضر از ظرفیت حدود ۲۰۰ نفر به طور همزمان برخوردار است که بدون احتساب در طول هفته از تمام ظرفیت آن به صورت کامل استفاده می شود.

از تمام مقاطع تحصیلی به‌عنوان متفاوت از امکانات کتابخانه استفاده می‌کنند ولی به‌صورت حضوری دانشجویان مقطع کارشناسی از کتابخانه و دانشجویان تحصیلات تکمیلی از پایگاه‌های الکترونیک و برخط استفاده می‌کنند.

میزان دسترسی دانشجویان به کتاب و رساله

این کتابخانه خدمات منابع و متون چاپی و ابرارهای فناوری ابرارای تکمیل تدریس و پژوهش در اختیار دانشجویان قرار می دهد. همچنین زمینه های تحقیق و پژوهش برای دانشجویان و اعضای هیات علمی فراهم می شود. به کارگیری و کاربرد آخرین منابع و روش های خدمات پیشرفته برای دستیابی هر چه بهتر محققان به اطلاعات و گردآوری و سازماندهی مواد منابع برای محققان و دانشجویان؛ از دیگر کارهای این کتابخانه است.

این کتابخانه در مساحتی به وسعت ۱۶ هزار و ۲۵۰ متر مربع بنا شده و در ۱۰ سالن فعالیت می‌کند. رده‌بندی کتاب‌های کتابخانه براساس نظام رده‌بندی کنگره است که شامل منابع چاپی و غیر چاپی در همه زمینه‌های علوم بشری است.

تعداد مراجعان بخش‌های مختلف متفاوت است. در روز حدود

میزان دسترسی دانشجویان به خدمات کتابخانه

خدمات مشاوره پژوهشی به دانشجویان و اعضای هیات علمی، خدمات تحویل مدرک (در سطح بسیار گسترده)، خدمات امانت، خدمات آگاهی‌رسانی جاری، خدمات اشاعه‌گرایی، خدمات اطلاع‌رسانی، خدمات مرجع فیزیکی و الکترونیکی، خدمات میزمرجع مجازی، خدمات اطلاع‌دات‌بین کتابخانه‌ای، خدمات دسترسی به پایگاه‌های اطلاعاتی داخلی و بین‌المللی، خدمات به گروه‌های خاص (از جمله خدمات ویژه دانشجویان)، فهرست‌نویسی و جست‌وجو برای دیگر کتابخانه‌ها بیشتر برای فراداده‌های اشیای دیجیتال، انواع گوناگون از خدمات جست‌وجو و بازیابی اطلاعات مانند امکان جست‌وجو پیوسته و جست‌وجوی یکپارچه طیف گسترده‌ای از خدمات اطلاع‌رسانی اطلاعاتی که توسط کتابخانه مرکزی توسعه یافته و عرضه شده است و خدمات آرشویی، آموزش سواد اطلاعاتی و نظیر آن ارائه می‌شود.

این کتابخانه در فضایی به وسعت ۶۴۰۰ متر مربع احداث شده است.

کشور داشته باشیم تا شاید به جواب و آماری کلی برسیم. در حوزه دانشگاهی وزارت علوم، وزارت بهداشت و دانشگاه آزاد اسلامی هر کدام کتابخانه‌های مستقل به خود و رده‌بندی‌های مستقلی دارند. به‌طور مثال کتابخانه‌های دانشگاه‌های وزارت علوم یا از رده‌بندی کتابخانه کنگره (LCC) یا از رده‌بندی دهدهی دیویی (DDC) استفاده می‌کنند، اما در دانشگاه‌های وابسته به وزارت بهداشت رده‌بندی به‌صورت دیگری است. رده‌بندی (ال‌ام) مربوط به حوزه پزشکی است. البته در هر دانشگاهی یک کتابخانه مرکزی و مرکز اسناد وجود دارد که مرکزی‌ترین و بزرگ‌ترین کتابخانه آن دانشگاه است؛ اما دانشکده‌ها نیز به‌صورت معمول برای خود کتابخانه مستقل دارند. برای رسیدن به یک چشم‌انداز کلی از وضعیت کتابخانه‌ای در دانشگاه‌های کشور، پرسش‌هایی از صنعتی شریف، صنعتی امیرکبیر و علامه طباطبائی، علم و صنعت و دانشگاه آزاد اسلامی و معلومه تحقیقات گفت‌وگو کرده‌ایم و از هر کدام چند سوال مشترک پرسیدیم؛ سوالاتی که پاسخ به آنها ما را به یک آما

را طاهری
زنامه نگار

بیت و کیفیت سراسره مطالعه در ایران، موضوعی است همواره مورد بحث بوده است؛ شاید سوال بسیاری از مردم این باشد که وضعیت کتابخوانی و کتابخانه‌ها در ایران به چه صورت است؟ هرچند آمارهای نئی تاکنون نیاورده به منتهی شده اما همچو کدام از این آمارها نمی‌تواند چشم‌انداز کلی از وضعیت کتابخوانی در ایران ارائه دهد. برخی گزارش‌ها، سراسره مطالعه را هشت تا ۱۰ دقیقه دانند، برخی دیگر از ۱۸ دقیقه در روز سخن می‌گویند. در حالی است که آمار سراسره مطالعه در کشورهای توسعه‌یافته و در حال توسعه بسیار بیشتر از این است؛ روی که ۹۰ دقیقه مطالعه در ژاپن را نشان می‌دهد. اما سوال اینجاست که چه فاکتورهایی وجود دارد تا بتوان رعیت کتابخوانی را بررسی کرد؟

نیست نگاهی به کتابخانه‌های دانشگاه‌های بزرگ

و ۹۰۶ نفر است.
در گروه‌های اعضای هیات علمی، دانشجویان (کارشناسی، کارشناسی ارشد، دکتری) مقالات فقط به صورت الکترونیک است.

استفاده دانشجویان از منابع متفاوت است؛ اعضای هیات علمی، اساتید و مقطع دکتری اغلب از منابع لاتین و سایر مقاطع اغلب از منابع فارسی استفاده می‌کنند.

میزان استفاده دانشجویان از کتابخانه

با توجه به اینکه کتابخانه مرکزی دانشگاه علامه طباطبائی، کتابخانه‌ای دوجوهری است، بنابراین با احتساب مراجعان به هر دو جوفه فیزیکی و دیجیتال کتابخانه‌ها، روزانه حدود ۲۰۰۰ مراجعه کننده به این کتابخانه وجود دارد. این تعداد با توجه به ارائه خدمات دسترسی به پایگاه‌ها اطلاعاتی داخلی و بین‌المللی که از خدمات مجموعه کتابخانه‌ای دانشگاه به کاربران می‌آید، به بیش از ۳۰۰۰ نفر می‌رسد.

به‌طور طبیعی بیشترین استفاده‌کنندگان از کتابخانه، دانشجویان تحصیلات تکمیلی و اعضای هیات علمی هستند، اگرچه استقبال دانشجویان کارشناسی نیز مطلوب است.

کتابخانه مرکزی دانشگاه دارای بیش از ۲۴۰ هزار شیء فیزیکی است. کتابخانه دیجیتالی نیز بیش از ۳۰۰ هزار